

Notulen auditoverleg openbaar deel

Datum

2 oktober 2018

Tijd

19.00 tot 23.00 uur

Locatie

Bonenburg, gemeentehuis

Aanwezig:

Stephan Nienhuis (voorzitter 2 oktober), Gert v.d. Rhee (CU-SGP), Bram Horst (PvdA), Wim de Weerd (GBP), Beerd Volkers (VVD), Jan Kampherbeek (CDA), Dianneke Landman (D66/GL), Wolbert Meijer (wethouder financiën), Aart Tuijl (manager), Rudi Kamp (adviseur financiën), Rianne van der Veen (controller), Bianca Espeldoorn (griffier en secretaris auditoverleg).

Afwezig:

Jan Tuinman (CU-SGP) en Silvia van Amerongen (D66/GL)

1. Opening en mededelingen en vaststellen agenda (19.00 uur)

Iedereen wordt welkom geheten door de voorzitter.

Conform art. 7.3 van de verordening is de vergadering niet openbaar tenzij de commissie anders bepaalt. De commissie heeft hiermee ingestemd. Het auditoverleg is in beginsel vertrouwelijk. Het verslag t.a.v. van de technische behandeling van de stukken wordt altijd openbaar gemaakt en bij de stukken gevoegd. Dit betreft de midzomeranalyse en de begroting.

Midzomeranalyse

Punt 3. Jeugdzorg in natura: Van 9 van de 56 leveranciers is de maandelijkse facturering niet op orde. Kan met deze aanbieders niet gestopt worden? Hoe dicht zit de gemeente met de ingeschatte kosten bij de werkelijke kosten?

Antwoord: Zorgaanbieders factureren nog niet consequent iedere maand. Met hen kan niet zomaar gestopt worden. Er wordt wel achteraan gezeten. Voorheen kon alleen op basis van de verplichting gecalculeerd worden. Nu is de bepaling van de last beter in te schatten omdat zorgaanbieders 1 maand na levering zorg hun factuur in moeten dienen. Dit betekent dat er bij het opmaken van de jaarrekening alle facturen ontvangen moeten zijn. Dit zal het jaartraject moeten uitwijzen. Nu zitten we dichterbij. Jaarrekening zal de uitkomst definitief moeten uitwijzen.

Budgetfreeze: hoe kan het dat de hoogte van het bedrag hetzelfde blijft, wordt dat niet geactualiseerd?

Antwoord: Nee. De budgetten zijn bevroren en afgeraamd voor dit bedrag. De budgetfreeze gaat er dus niet meer vanaf. Wel is er een calamiteitenpot van € 250.000,- ingesteld die kan worden aangewend voor onvoorziene uitgaven. Momenteel wordt de najaarsnota opgesteld. Dan wordt opnieuw bekeken of er een budgetbijstelling nodig is.

Wat is het ziekteverzuimpercentage. Liggen er ook verbeterplannen om dit bij te stellen?

Antwoord: Dit komt terug bij de bespreking van de begroting.

Kosten Verian/AVR: Aangegeven wordt dat de kosten € 885.000,- bedragen en dat het restant € 41.944,- kan vrijvallen. In hoeverre is dit zeker?

Antwoord: Bij de voorjaarsnota moest er bijgeraamd worden op de aantallen die men zag stijgen. Ondertussen zijn er ook maatregelen genomen, is de stijging afgevlakt en wordt deze ook niet in een lijn doorgezet. In themacommissie wordt dit ook nog toegelicht en zichtbaar gemaakt. Dit is de stand van zaken nu.

Begroting 2019 e.v.

Na een toelichting van de wethouder wordt de begroting per programma doorgenomen op technische vragen. Vooraf is gevraagd om scenario's bij het voorstel van de uitruil tarieven rioolheffing en OZB. Dit wordt tijdens de vergadering toegelicht.

Een sluitende meerjarenbegroting is gepresenteerd. Ombuigingsvoorstellen zijn aan de orde geweest. De voorstellen voor 2019 zijn in de begroting opgenomen. Over de voorstellen van de jaren 2020 e.v. komt nog een apart traject met inspraak. De ombuigingen zijn in de begroting doorgevoerd en er is gelijk ruimte gevonden voor nieuw beleid om iets van het coalitieakkoord uit te voeren. De voorgestelde ombuigingsvoorstellen zijn één voor één opgenomen. De ombuigingsvoorstellen die niet overgenomen zijn, zijn niet bijgevoegd. Deze zijn wel in bezit van de raadsleden en kunnen wel onderdeel uitmaken van de beraadslaging. Met de voorstellen die er liggen groeit de reservepositie licht en neemt de schuldpositie af.

Vanuit de werkgeverscommissie wordt aangekondigd dat er een voorstel in de maak is voor uitbreiding van de griffie en verhoging van de salariering van de griffie. De wethouder bevestigt dit.

Vervolgens wordt de begroting per pagina doorgenomen.

Pag.9. Voor 2019 wordt een bedrag van € 50.000,- 'onvoorzien' opgenomen. Is dat in lijn met voorgaande jaren?

Antwoord: Ja, dit is altijd zo geweest m.u.v. 2018; voor dit jaar is het bedrag gehalveerd. De post onvoorzien is voor 2018 uitgeput; € 14.200,- is gebruikt voor een huisvestingsprobleem binnen de gemeente, het restant ad. € 10.800,- is bij de budgetfreeze afgeraamd.

Pag.10. Uitgangspunt bij huren is de marktconforme huurprijs. Wat is marktconform?

Antwoord: Prijsindexering wordt toegepast. Als er een nieuwe taxatie moet plaatsvinden en er verschil van inzicht is, kunnen beide partijen advies van een makelaar vragen en evt. kan nog een 3^e makelaar ingeschakeld worden waarmee tot een marktconforme prijs wordt gekomen.

Pag.10. Bepaalde organisaties worden niet geïndexeerd. Is hier dan geen sprake van een verkapte bezuiniging? Organisaties hebben wel extra kosten. Is er een inventarisatie gemaakt van wat het kost om wel te indexeren?

Antwoord: De loon- en prijscompensatie wordt bij een aantal organisaties toegepast. Een aantal uitzonderingen is opgesomd. Als een fractie dat anders wil, is dat politiek.

In het coalitieakkoord zijn ook afspraken opgenomen over indexering. Als er geen financiële ruimte is, wordt dit niet toegepast. Pag. 9 t/m 11 (de technische uitgangspunten) bevatten de spelregels waarbinnen de begroting rekening is gehouden.

Pag.10. Is er een overzicht gemaakt van contracten die niet beïnvloedbaar zijn, kunnen we er dan vanaf?

Antwoord: Bij de jaarrekening wordt altijd een overzicht 'niet uit de balans blijkende verplichtingen' opgenomen. Dit zijn meerjarige contracten die niet direct kunnen worden opgezegd. Een voorbeeld hiervan is het contract met de energieleverancier. De energieprijzen kunnen afwijken van de gehanteerde prijsindexering.

Pag. 10 en 11. Hoe hoog is het ziekteverzuim?

Antwoord: De burgemeester heeft daar een toezegging over gedaan in de commissievergadering. Hij wil dat apart bespreken. Daar wordt op teruggekomen.

Passage uit verslag commissie 24 september: "- Mevrouw Landman vraagt of de reorganisatie van de ambtelijke organisatie een keer voor de commissie geëvalueerd kan worden. Burgemeester De

Graaf zegt dat toe. Hij wijst erop dat binnen de organisatie een bezuiniging van € 300.000,- moet worden ingevuld. In dat kader zal die reorganisatie vanzelf ter sprake komen.”

De uitwerking van de bezuiniging op de bedrijfsvoering van de gemeente Heerde moet zeer zorgvuldig worden gedaan; dit heeft een directe relatie met de werkdruk en daarmee het ziekteverzuim van de organisatie.

Pag.12. Nieuw is de monitoringsrol dat de benodigde informatie voor de begroting tijdig wordt aangeleverd. Zijn er ook maatregelen genomen om grote verschillen zoals bij de jaarrekening te voorkomen? Inzichtelijk is toen ook gemaakt dat er onvoorziene componenten waren maar daarnaast waren er ook kosten die we hadden kunnen weten bij de najaarsnota. Is gekeken hoe dat voorkomen kan worden in de toekomst? Zijn er mechanismen ingebouwd dat we niet weer verrast worden?

Antwoord: De monitoringstaak is extra belegd bij één van de afdelingshoofden. Alle managers kijken of er bijzondere zaken zijn en ondernemen daar desgewenst actie op. Er zijn meer controlemomenten ingebouwd, een vier of meer ogen principe wordt toegepast. De monitoring is continu aan de orde. Er wordt een strakker regiem gehanteerd als het gaat om inhuur en vaste benoemingen. Financiële adviseurs hebben een grotere rol gekregen. Desalniettemin zijn een aantal kosten lastig te ramen en nagenoeg niet beïnvloedbaar; jeugd is hiervan een voorbeeld.

Pag.14. Onderhoud kapitaalgoederen wordt op deze pagina aangehaald. Wordt aan het college meegegeven als signaal vanuit de bevolking dat daar te weinig aan gedaan wordt. Ook wordt gevraagd of het college met een voorstel komt voor bepaalde kosten die niet in verhouding zijn zoals bijv. legeskosten bij paardenbakken?

Antwoord: Het beleid voor het innen van leges worden vastgelegd in de legesverordening. Deze en andere verordeningen worden aangeboden voor de raad van december. Als een fractie daar wat mee wil is dat het aangewezen moment om de verordening aan te (laten) passen. Het kan wel in het betoog worden meegenomen.

De paragrafen komen bij het verder doornemen van de begroting aan de orde.

Pag.16. Bij het product Preventie staan twee productverantwoordelijken, dat kan toch niet? Er kan toch maar één iemand verantwoordelijk zijn?

Antwoord: Preventie is opgebouwd uit de subproducten Wmo en Jeugd. Rens Bouw is verantwoordelijk voor Jeugd en Heleen Pander voor de Wmo.

Pag.20/21. Op deze pagina's wordt ingegaan op de ombuigingsvoorstellen.

Het college stelt voor de kaders vast te stellen. Voor 2019 zijn de voorstellen in de begroting verwerkt. In 2019 wordt in gesprek gegaan (o.a. met de bevolking) hoe de begroting 2020 e.v. opgesteld moet worden.

We zien nu een meerjarenraming waarin een aantal voorstellen is opgenomen. Voor het Cultuurplein en de bibliotheek staat voor 2021 € 100.000,- als ombuiging ingeboekt. Hoe moet dat worden gezien? Komt dat nog ter discussie in het nieuwe jaar?

Antwoord: De bedragen zijn ingevuld om de begroting in meerjarenperspectief sluitend te krijgen, maar het gesprek daarover moet nog plaatsvinden met de ambitie om het op deze wijze in te vullen. De gesprekken gaan plaatsvinden om te kijken om binnen dat financiële kader dezelfde dingen te blijven doen of een aantal dingen niet meer te doen. Hoe dit precies vorm gaat krijgen is nog niet bekend en hangt samen met de gesprekken die daarmee gemoeid zijn en de financiële kaders. Het Cultuurplein staat als bezuiniging ingeboekt, maar het is wel breder bedoeld. Komend jaar gaan we met elkaar in gesprek vanuit deze financiële kaders. Binnen dat bedrag ligt alles open om te bediscussiëren of dat haalbaar is of dat er alternatieven zijn.

De ombuigingen zijn opgeknipt in ombuigingen voor 2019 die direct te operationaliseren en in te vullen zijn. Voor 2020 e.v. is het gesprek met de samenleving nodig. Het college nodigt de partijen uit om met creatieve voorstellen te komen, maar heeft wel de ambitie om de ombuigingen door te

voeren. Het kader is het kader, maar als er nieuwe inzichten ontstaan, kan daar uiteraard het gesprek over worden gevoerd.

Pag.20. De rol van toezichthouder staat beschreven, deze toetst de hardheid van de voorgestelde maatregelen. Hoe moet dit geïnterpreteerd worden? In 2022 moet er een sluitende begroting zijn, als naar de rol van de toezichthouder gekeken worden hoeft dit dan de voorliggende jaren niet het geval te zijn? Hoe kijkt Provincie naar de taakstelling op de organisatie van € 300.000,-?

Antwoord:

De provincie hanteert de regel dat de begroting in het betreffende jaar (2019) of meerjarig (2022) sluitend moet zijn. Het is echter zeer wenselijk om te streven naar een jaarlijks positief sluitende begroting. Het college heeft daarom alle jaren onder aan de streep een plusje gepresenteerd.

Het ombuigingspakket is uitvoerig met de provincie besproken. De maatregelen zijn redelijk specifiek beschreven en zijn getoetst op hardheid. De provincie heeft er vertrouwen in dat de gemeente Heerde deze maatregelen gaat realiseren.

Pag.20/21. Is het een suggestie om de afdelingen opnieuw op te bouwen? Als een begroting opnieuw wordt opgebouwd, kun je dan niet makkelijker bezuinigen? De suggestie wordt meegegeven.

Antwoord: De begroting is al een aantal keren tegen het licht gehouden waarbij kritisch is gekeken naar alle budgetten. De budgetten worden jaarlijks indien nodig bijgesteld volgens het 'realistisch ramen' principe. Bij de BBV-wijzigingen in 2017 is de begroting ook voor een groot deel opnieuw opgebouwd; om dit nog een keer te herhalen heeft geen toegevoegde waarde. Daarnaast bestaat een groot deel van de begroting uit wettelijke, niet beïnvloedbare taken.

Pag 21. Taakstellende bezuiniging van € 300.000,- voor de organisatie. Hoe is deze opgenomen? Dit moet nog worden nagekomen en is nog niet gerealiseerd?

Antwoord: Als de raad deze bezuiniging vaststelt dan gaat de organisatie over tot uitvoering van deze bezuiniging. Momenteel wordt er gewerkt aan een plan hoe deze bezuiniging kan worden gerealiseerd.

Pag.23. De budgetfreeze is toegepast. Kunnen onderdelen ook nog in de jaren daarna bevroren worden en in welke orde van grootte?

Antwoord: Een groot deel zit in (gebouwen)onderhoud en groen, hierop kan niet lang geld worden bespaard omdat kosten van (achterstallig) onderhoud op een later moment veel hoger zijn. De mogelijke structurele bezuinigingen zijn al verwerkt in de ombuigingsplannen.

Pag.23. Het AMW wordt afgebouwd. Waarom wordt dit niet meer bij Verian ondergebracht?

Salarissen van zorgorganisaties zijn lager dan die van de ambtelijke organisatie. Uiteindelijk gaat het meer geld kosten. Veel formatie is intern onder gebracht binnen het Sociaal Domein terwijl het om uitvoering van taken gaat. Raadsleden worden nu ook door klanten aangesproken, vanwege de onzekerheid of de zorg wel gegeven wordt of nog terugkomt. Het is een redelijke goedkope en goede manier om mensen op weg te helpen.

Antwoord: De subsidie van het AMW is stilgezet. In het kader van de transformatie zal er anders mee worden omgaan. Het gaat om 'Welzijn in nieuwe stijl' waar een aanbesteding voor komt. Het verdwijnt niet, er wordt aan gewerkt in een combinatie met AVR. De organisatie is continu in gesprek met Verian. Nieuwe klanten kunnen nu niet meer terecht. De gemeente gaat daar wel zo zorgvuldig mogelijk mee om, ook in samenspraak met Verian. De raming voor het AMW was € 173.000,-.

Pag.24. Opgemerkt wordt dat de teksten zoals opgenomen op pag. 24-29 de beleidsintenties van het college betreffen uit het nieuwe collegeprogramma. Het coalitieprogramma is vertaald in de

ambities voor de hele bestuursperiode. Kennis wordt genomen van deze teksten.

Pag.29. Regionale bestuurlijk samenwerking. De gemeente was lid van Regio Zwolle en nu lid Stedendriehoek. De gemeente heeft ook kosten gemaakt voor de RNV, waar taken van afgenomen werden en contributie voor betaald werd. In het nieuwe samenwerkingsverband RNV doet de gemeente niet mee. Lidmaatschap CleanTech is een duurdere dan Regio Zwolle.

Gevraagd wordt om een gespecificeerd overzicht van de kosten.

Antwoord: De kosten voor de GR zijn per jaar per inwoner:

2018: € 2,69; 2019: € 2,70; 2020 € 2,78; 2021 € 2,86 en 2022 € 2,94.

De kosten voor de economic board zijn voor 2017 € 1,75 per inwoner. Voor de jaren erna is deze bijdrage (nog) niet bekend.

Pag.30. Met ingang van 2019 is € 10.000,- structureel bijgeraamd voor extra reis en verblijfkosten van het college. Waarom?

Antwoord: Er zijn wethouders van buiten de gemeente aangesteld en er zijn onzekerheden over de nieuwe burgemeester.

Pag.33. Opgemerkt wordt dat het schema inzake Hardekern jongeren inzicht t/m 2014 geeft. Dit lijkt achterhaald.

Antwoord: De BBV indicatoren worden van de landelijke website 'waarstaatjegemeente' gehaald. De gemeente Heerde heeft hierop geen invloed; ook niet op de actualiteit van de gegevens.

Pag.36. Uitleg wordt gevraagd over de kosten van een externe partij voor de berekening van de kostendekkende tarieven.

Antwoord: Er heeft een onderzoek naar de kostendekkendheid plaatsgevonden dat € 3.000,- heeft gekost. De opdracht is geweest om de tarieven beter in evenwicht te brengen/krijgen waarbij het uitgangspunt is om 100% kostendekkende tarieven te hebben. Dit is specialistisch werk waarvoor is ingehuurd.

Pag.37. In de tekst is opgenomen dat er een midzomeranalyse komt die meer sturing moet bieden voor college en raad. Is die sturing er niet? Moet de financiële verordening hier niet op aangepast worden?

Antwoord: De midzomeranalyse is een instrument die juist door de raad gevraagd is. Het klopt dat deze niet in de financiële verordening staat, maar wordt gezien als een tijdelijk controle-instrument naast de voor- en najaarsnota.

Pag.39. Duurzaamheidscriteria van PIANOo, wat is dat?

Antwoord: Dit zijn criteria die zijn vastgelegd door het expertisecentrum Aanbesteden van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Dit centrum houdt zich bezig met het inkopen en aanbesteden van werken, leveringen en diensten voor de publieke sector. In de definitieve versie van de begroting is er een toelichting voor PIANOo opgenomen.

Pag.40 Er is iemand aangesteld voor centrale inkoop, maatschappelijk verantwoord inkopen. Eind 2019 is een actieplan gereed. Hoorde dit dan nog niet tot het takenpakket? En wat is daar tot op heden dan voor gedaan? Daar is toch iemand voor?

Antwoord: Inkoop doen we met drie gemeenten samen. De functie is in rap tempo in ontwikkeling geweest. Als je kijkt naar bijv. de duurzaamheidsopgave, daar zit groei op, ook om daar in de toekomst meer ambitie op neer te zetten. Het takenpakket is nog steeds in ontwikkeling.

Pag.43. Houden we de precario inkomsten zo goed als mogelijk in de knip?

Antwoord: ja, de precario inkomsten, jaarlijks ruim € 1,1 miljoen, worden ook voor 2019 (€ 903.510,-) en voor 2020 (€ 1.003.390,-) nog grotendeels toegevoegd aan de algemene reserve

grondbedrijf.

Pag.46. Streekarchivariaat, is de lagere raming over 2018 wel haalbaar?

Antwoord: Ja, bij de budgetfreeze zijn er kosten afgeraamd voor het afvoer van het archief. Daarnaast huurt de provincie archiefruimte; hierdoor is de bijdrage voor de 3 gemeenten lager.

Pag.57. Zijn er al mogelijkheden voor collectief revolving fund?

Antwoord: Dit is nog onderwerp van studie. Het is nog onvoldoende concreet nu. Een eventuele borgstelling hoeft ook niet in de begroting opgenomen te worden.

Pag.58. spatie teveel bij het woord 'me t'.

Antwoord: Dit is in de definitieve versie van de begroting aangepast.

Pag.60. Markten, waarom is er zo'n groot verschil in daling lasten en stijging opbrengsten?

Antwoord: Het lijkt erop dat de ramingen in de kolom '2018' niet overal goed zijn weergegeven. Alle financiële overzichten worden nog gecontroleerd voordat de definitieve versie wordt gedraaid.

Pag.61. Woonwagenkamp waarom zo'n stijging in 2018 en 2019?

Antwoord: In 2017 is er nagenoeg geen onderhoud uitgevoerd aan het woonwagenkamp. Ook in 2018 is er budget afgeraamd bij dit subproduct n.a.v. de budgetfreeze.

Pag.61. Waarom lopen de lasten Toerisme en Recreatie zo op?

Antwoord: De stijging van de lasten bij dit subproduct worden volledig veroorzaakt door de kapitaalslasten voor het Rivierfront; deze worden voor 2018 gedeeltelijk en voor 2019 e.v. volledig in de begroting opgenomen.

Pag.62. Wabo, voor 2019 zijn er extra legesinkomsten geraamd. Waarom niet in meerjarenperspectief?

Antwoord: Voor het meerjarenperspectief is het nog te onzeker om hiervoor hogere opbrengsten te ramen. Daarnaast is nu ook nog niet bekend in hoeverre er extra personeel moet worden ingehuurd voor het afwikkelen van de (extra) bouwaanvragen. Hiervoor zijn nu ook nog geen kosten in de begroting opgenomen.

Pag.63. Lasten carillon, waar gaat dat over?

Antwoord: Dit betreft het onderhoud van het carillon in de toren van de kerk. De gemeente is eigenaar van de toren en moet hiervoor het onderhoud uitvoeren. De kerk is eigenaar van het gebouw.

Pag.63. RO eigen plannen veroorzaakt een verschil.

Antwoord: Ook deze financiële tabel zal nog worden gecontroleerd op juistheid voordat de definitieve versie van de begroting wordt verspreid.

Pag.68. Er worden forse bedragen uitgegeven voor de kunstwerken HWG. Zijn de budgetten dan wel toereikend?

Antwoord: Er is in 2017 een compensatiebijdrage van € 3,2 miljoen ontvangen voor het beheer en onderhoud van de infrastructuur en kunstwerken in het voormalig projectgebied Hoogwatergeul. Voor dit jaar wordt nog een aanvullende bijdrage van € 1,1 miljoen ontvangen. Dit geld kan worden ingezet voor het beheer en onderhoud van dit gebied.

Pag.68. Wat wordt bedoeld met degeneratieschade?

Antwoord: Degeneratieschade is de schade die ontstaat wanneer een straat/trottoir wordt opengemaakt voor het (ver)leggen van kabels/buizen etc. Ook schade aan straatmeubilair valt

hieronder. De openbare ruimte wordt veelal weer provisorisch hersteld door de veroorzaker (veelal nutsbedrijf). De gemeente krijgt een vergoeding van de veroorzaker voor het definitief herstel van de openbare ruimte. Dit herstel vindt vaak, tezamen met andere herstelwerkzaamheden, een jaar later plaats.

Pag.70. Heeft Heerde geen hernieuwbare elektriciteit?

Antwoord: De GDI index (Gemeentelijke duurzaamheidsindex) is ook een index met producten dat inzicht geeft in hoe de gemeente scoort.

Pag.72. Is er budget voor duurzaamheidsinitiatieven?

Antwoord: Hiervoor zal t.z.t. met een voorstel naar de raad gekomen moet worden.

Pag.74. Met de gemeenten Oldebroek en Hattem worden partijen in het taalpunt gefaciliteerd. Waarom niet met Epe?

Antwoord: Epe zit niet bij de arbeidsmarktregio Zwolle. Deze financiering is nog aan deze regeling gekoppeld.

Pag. 75. Realisatie centrale loket. Betreft het hier een fysiek loket?

Antwoord: het college heeft opdracht gegeven om het loket 0-100 verder vorm te geven. Tijdens de themaraad van 8 oktober komt daar meer informatie over.

Pag.83. Overig lokaal onderwijsbeleid. Betreft dit baten en lasten onderhoud?

Antwoord: Nee, dit betreffen ramingen voor 'onderwijsachterstandenbeleid'; 'kwalificatieplicht'; RMC-taken en tolk-vertaalkosten. Deze ramingen worden niet geïndexeerd. Personeelskosten komen niet voor op dit subproduct.

Pag.84. in 2018 is geen reservering gedaan voor huisvesting basisonderwijs. Wordt er dan geen achterstand oplopen?

Antwoord: Dit betreft de reservering groot onderhoud voor de Rhijnsberg en De Heerd. Besloten is om dit eenmalig voor 2018 niet te doen. Voor 2019 e.v. is deze reservering wel weer in de begroting opgenomen. De reserve is bedoeld om de panden na 30 jaar op te pimpen. Afschrijving is nu 60 jaar; deze lange afschrijvingstermijn is alleen toegestaan omdat voor dit groot onderhoud wordt gereserveerd.

Pag.86. T.l.v. reserve sportbeleid is € 25.000,- beschikbaar gesteld. Is dit buiten de post onvoorzien gelaten?

Antwoord: Ja, de subsidie voldeed niet aan de criteria voor onvoorzien (onvermijdbaar, onuitstelbaar en onvoorzienbaar). Binnen het product Sport was ruimte daarom zijn de kosten hierop verantwoord.

Pag.87. Wat is de component voor de beheerderskosten personeel? Kan dat uitgesplitst worden?

Antwoord: De beheerkosten voor de kantine van de Faberhal zijn voor 2018 geraamd op € 40.000,-. Voor 2019 e.v. wordt het beheer grotendeels door de verenigingen zelf uitgevoerd. Vanaf dat moment is hiervoor nog een structurele raming van € 15.000,- opgenomen (plus index).

Pag.87. De Heerd, het gebouw kostte de gemeente jaarlijks € 98.000,-. De kosten schieten een ton omhoog terwijl de inkomsten gelijk blijven. Waar zit dat in?

Antwoord: De hogere kosten zijn het gevolg van een hogere raming voor de rentekosten. Nadat het gebouw in 2013 was opgeleverd is er een annuïteit bepaald o.b.v. 4% rente. Het afschrijvingsdeel hiervan is in de begroting opgenomen echter de geraamde rentekosten waren gebaseerd op de, veel lagere, rekenrente. Het financieel systeem kon dit echter niet geautomatiseerd verwerken; jaarlijks moest er een handmatige correctie plaatsvinden v.w.b. deze rentelasten. De accountant ageerde

tegen deze handmatige correctie; dit was niet toegestaan. Uiteindelijk is daarom besloten om te ramen o.b.v. de oorspronkelijke hogere rentekosten, echter wel met hogere (rente)lasten bij dit subproduct tot gevolg. Overigens nemen de totale rentekosten hierdoor niet toe omdat volgens BBV-richtlijnen alleen de werkelijke rentekosten mogen worden geraamd (rente langlopende leningen en rente financieringsbehoefte). De toerekening naar de subproducten is a.g.v. bovenstaande wijziging alleen anders.

Pag.88 Gesproken wordt van lagere lasten bij 571005 Informatie en Toegang, terwijl er in de tabel sprake is van hogere lasten?

Antwoord: Aan de toelichting moet 'in 2018' worden toegevoegd. In de definitieve versie van de begroting is dit in de toelichting aangepast.

Pag.90. Bij jeugdhulp uitvoeringskosten is een forse stijging van kosten te zien.

Antwoord: Vanwege de budgetfreeze in 2018 is gewacht met het aanstellen van een GGZ coach. Vanaf 2019 is hiervoor wel bijgeraamd. De verdere toename wordt veroorzaakt door indexering en cao. De vraag hoe het kan dat € 500.000,- in preventie wordt gestoken en nog 1 op de 7 jongeren in zorg zit wordt doorgeschoven naar de themaraad. Het aantal geregistreerden geeft een wat vertekend beeld omdat juist veel op preventie wordt ingezet. Jongeren worden daardoor eerder gezien en in de telling meegenomen, maar niet iedereen heeft een uitgebreid vervolgtraject nodig.

Pag.92. Wordt voor levensonderhoud 579050 nog steeds door het Rijk met de t-2 systematiek gerekend?

Antwoord: Dit betreft het zogenoemde BUIG-budget, waar een moeilijke berekening aan ten grondslag ligt. Deels is dit gebaseerd op afgelopen jaren en deels op diverse factoren.

Pag.93. Bij de Wmo maatwerkvoorzieningen is een toename van € 400.000,- te zien. Hoe gaan we dit beheersen? Zitten hier de zorgen? Tussen wat we krijgen en wat het kost zitten enorme verschillen.

Bij het H2O bedrijventerrein worden risico's gewogen. Welke risico's lopen we door de begroting heen bij het Sociaal Domein? Wat kunnen we daarmee? Wat is beïnvloedbaar? Welke middelen kunnen wij inzetten om dit te beheersen?

Antwoord: De verwachting is dat de verlaagde eigen bijdrageregeling veel kosten gaat geven a.g.v. de aanzuigende werking. Dat is een onzekere factor. Er wordt een enorme toename verwacht van het aantal cliënten. Mensen blijven langer thuis, worden ouder en gezonder ouder. Gemeenten mogen geen inkomenspolitiek bedrijven en hebben daarmee te dealen. De 1 tot 2 miljoen tekorten zijn verdeeld over vier velden. Op dit onderdeel is een tekort.

Hoe gaan we die zaak beheersen, dat de kraan niet open blijft staan? Gemeente Assen heeft nu voorgesteld om wachtlijsten in te voeren. Het uitgangspunt van de gemeente Heerde is voornamelijk altijd geweest om geen wachtlijsten te hanteren, in te zetten op preventie en vervolgens op algemene voorzieningen en daarna pas op specifieke voorzieningen.

Gevraagd wordt naar het antwoord op de vraag wat wel kan en niet wat niet kan.

De samenleving moet meegenomen worden in de transformatie en daarop investeren. Wat is het probleem en waar kunnen we opzetten en ook inzetten op wat mensen zelf kunnen doen.

Door juist te investeren in een JGZ-specialist wordt verwacht op kosten te kunnen besparen.

Zoals eerder genoemd geven de aantallen op jeugd een vertekend beeld. De gemeente investeert aan de voorkant en niet alle kinderen hebben een rugzak.

De Wet langdurige zorg en zorgverzekeraars vergoeden eveneens, maar mensen krijgen dan minder hulp dan vanuit de Wmo. Daar moet ook eens naar gekeken worden. De stijging van algemene voorzieningen is nog niet voor 2019 opgenomen, maar vanaf 2020. De toename van de maatwerkvoorziening is wel reeds vanaf 2019 opgenomen.

Vanuit de vergadering wordt opgemerkt dat als aan de grote posten iets gedaan kan worden, bijv.

een ombuiging op levensonderhoud waar nu € 2,5 miljoen voor staat, dan zijn dit 'grote klappers' en hoeft er op andere onderdelen minder worden bezuinigd.

Pag.96-102. De tabellen worden ook met de beleidsmedewerkers nog eens doorgenomen of deze wel reële beelden geven.

Pag.104. De totale apparaatskosten gaan van 11,2 miljoen in 2018 naar 13,3 miljoen in 2022. Wat zijn de oorzaken hiervan?

Antwoord: De formatie is niet gegroeid. Een groot deel van de apparaatskosten zijn salarissen. De indexering van 3,5% op de salarissen is structureel en cumulatief. Dat de salarissen omhoog gaan, wordt in de algemene uitkering ook rekening mee gehouden. In het overzicht zijn alleen de kosten zichtbaar en niet de baten wat een vertekend beeld kan geven.

Pag.107. Waarom ontvangt de gemeente een bijdrage voor administratieve ondersteuning?

Antwoord: De gemeente Heerde verzorgt de financiële administratie en de P&C-werkzaamheden voor de i-Dienst en de BVO en krijgt daar een vergoeding voor.

Pag.108. N.a.v. het hoofdstuk 'Algemene Dekkingsmiddelen' wordt een aantal rekenmodellen gepresenteerd en getoond hoe klein de verschillen zijn als de OZB wordt verhoogd en de rioolheffing wordt verlaagd. Voor de inwoners maakt het nauwelijks verschil. Voor de gemeentebegroting wel omdat rioolheffing geen dekkingsmiddel voor de gehele begroting is en de OZB wel.

De bijlagen wordt toegevoegd aan de stukken.

Pag.108. Waarom in er bij geldleningen > 1 jaar sprake van een toename bij 2019?

Antwoord: In 2018 werd de rente die werd doorberekend naar de producten als negatieve last verwerkt. Omdat de werkelijke rentekosten ook op deze post werden verwerkt viel deze post nagenoeg tegen elkaar weg. Voor 2019 e.v. wordt de rente die wordt doorberekend aan de inkomstenkant geraamd. Deze aanpassing geeft zowel aan de lastenkant als aan de batenkant een relatief hoog saldo. Hiervoor wordt een toelichting bij het product in de definitieve versie van de begroting opgenomen.

Pag.110. Wat zijn de inningskosten voor hondenbelasting? Is er dan ook extra toezicht nodig?

Antwoord: Verwezen wordt naar de ombuigingsnotitie waar dit is toegelicht.

Pag.115. Meerjareninvesteringsplan, investeringen riool, er is sprake van een verschil t.o.v. 2018. Waar zit dan verschil in?

Antwoord: Dat is goed mogelijk. De investeringen worden jaarlijks herijkt in dien nodig met gewijzigde investeringsbedragen en kapitaallasten tot gevolg. Voor riolering is het effect voor de exploitatie nihil omdat mutaties worden verrekend met de reserve.

Pag.120. Overzicht reserves. Dit wijkt af van het beeld in 2018 (2021 was € 26,7 miljoen is nu 20,9 miljoen; verschil 5,7 miljoen) Hoe kan dat?

Antwoord: Het grootste verschil is ontstaan doordat er jaarlijks niet meer € 810.000,- kan worden toegevoegd aan de reserve sociaal domein (in 3 jaar is dit in totaliteit € 2.430.000). Een ander groot verschil is ontstaan door de verliesneming van 2017; hiermee is de reservepositie met € 2.013.000,- verlaagd. De jaarlijkse onttrekking aan de reserve riolering van € 300.000,- is t/m 2021 ook een afwijking t.o.v. vorig jaar van € 900.000,-. Verder zitten er bij de reserves wat kleinere afwijkingen t.o.v. het vorige jaar.

Pag.121. Bedrijvenpark, garantstellingen. Hoe hoog wordt de kans ingeschat dat er andere financierders komen? Moet het resterende bedrag van de garantstelling niet een keer geboekt worden?

Antwoord: Punt wordt met de accountant besproken hoe hier mee omgegaan moet worden.

Pag.127. Loopt de gemeenten een risico met de weerstandscapaciteit?

Antwoord: In theorie wel. Er ontstaat een tekort van € 160.000,- als alle risico's tegelijk zouden optreden. Deze kans is echter wel heel erg klein.

Pag.131. Er is een roep om meer sociale woningbouw, wat betekent dit voor de kwantitatieve opgaaf?

Antwoord: Er is een woononderzoek gehouden. Op termijn wordt hierop teruggekomen bij de raad.

Pag.132. Starterslening. Wordt hier gebruik van gemaakt? Is er aanbod voor? Zit er geld in de pot? Hoe wordt dit beheerd?

Antwoord: Tot op heden is hiervan geen gebruik gemaakt. De evaluatie is in ieder geval via de Bestuursagenda doorgeschoven naar 2019.

Pag.135. Eeuwlandseweg, levert dat nog wat op?

Antwoord: Hiervoor wordt verwezen naar het schema op pag. 134.

Pag.138. Gesproken wordt over de cijfers van Lucrato, hoe dit gelezen moet worden en of daar binnen de begroting rekening mee wordt gehouden.

Antwoord: Dit schema geeft alleen inzicht in het resultaat, eigen vermogen en vreemd vermogen van de verbonden partijen van de afgelopen jaren. In de begroting van de gemeente Heerde wordt wel de WSW-bijdrage voor Lucrato geraamd.

Pag.147. Wat heeft de gemeente aan schuld over als de componenten De Heerd en Rhijnsberg eruit worden gehaald? Waar bestaat de schuld dan nog uit?

Antwoord: De top 5 van grootste schuldenposten worden in beeld gebracht.

De Heerd:	boekwaarde op 1-1-2019: € 13.347.723,-
Riolering:	boekwaarde op 1-1-2019: € 10.988.651,-
De Rhijnsberg:	boekwaarde op 1-1-2019: € 8.714.086,-
Gemeentekantoor:	boekwaarde op 1-1-2019: € 2.320.749,-
Gemeentewerf:	boekwaarde op 1-1-2019: € 2.248.833,-

De schuld daalt, maar voor de exploitatie zijn eigenlijk alleen de rentelasten van belang. Schuld en rentepositie kunnen niet met elkaar vergeleken worden.

Pag.150. Uurtarieven afdelingen. Het verzoek is om de uurtarieven 2019 te vergelijken met 2018

Antwoord: In de definitieve versie van de begroting zijn de uurtarieven van 2018 toegevoegd.

Pag.150. Personeelsformatie idem, het verzoek is om de formatie te vergelijken met 2018 en tevens een benchmark bij te voegen.

Antwoord: Wordt opgenomen. In de definitieve versie van de begroting zijn de uurtarieven van 2018 toegevoegd. Tevens zijn de gegevens van de benchmark opgenomen.

Pag.152. Informatievoorziening, eventuele personele inzet inzake M2A project wordt achteraf verantwoord. Klopt dat?

Antwoord: Klopt, dit is destijds vastgelegd in het raadsbesluit.

Pag.147. en 154 schema's sluiten niet aan.

Antwoord: In de definitieve versie van de begroting is dit gecorrigeerd.

Pag.156. Opgemerkt wordt dat er in de deelluitkeringen jojo bewegingen zitten. Bij jeugd bedraagt het verschil ook 1,7 miljoen.

Antwoord: de gemeente is afhankelijk van Rijks verdeling. Er zijn fluctuaties met name als gevolg van de T-2 systematiek en de veranderende wijze voogdijregeling. In 2016 hadden we hogere uitgaven, kregen we daarom in 2018 meer gelden. Voor 2020 staat er weer een wijziging van de jeugdwet op de planning. Dit kun je als gemeente niet begroten. Zolang het Rijk niet kiest voor een vast uitgangspunt moet je rekening blijven houden met fluctuaties.

Pag.157. Er is in het staatje 'kostendekkendheid sociaal domein' geen saldo opgenomen bij 'Inkomen' kan dit worden toegevoegd?

Antwoord: Bij dit onderdeel is geen saldo getrokken omdat dit een vertekend beeld geeft; de uitkering deelfonds heeft alleen betrekking op de kosten voor de bijstandsverlening. De overige kosten worden vergoed middels een bijdrage in de algemene uitkering en zijn niet in de overzicht opgenomen.

Bijlage:

1. Overzicht ontwikkelingen lokale lasten verschillende WOZ-waardes
